UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Occidere Innocentem

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Visual Library

eſſe occidere contumelioſum. Sed hic loquitur in caſu, quo aliter contumelioſus arceri non poteſt: ne detur licentia improbitati optimos viros contumeliis vexandi, quæ dolent acerbius, quàm facta. Quando verò liceat dicere, *Mentiris*, vide Mendozam *in 2.2. tom. 2. diſp. 170 ſect. 14 § 116 part. 5 tract. 4. reſolut. 12 & 13.* ✠ & nos *verb. Compenſare, num. 4* ✠

Licet denique occidere inuaſorē pudicitiæ.

27 Pro defenſione pudicitiæ videtur dubitare D. Auguſtinus *lib. 1. de l. arb. c. 5.* an liceat inuaſorem occidere, vt obſervat Tannerus *t. 3 diſp. 4. q. 8. dub. 4 nu. 68.* Sed ipſe meritò affirmat cum communi, nam pudicitia eſt maximũ bonũ, & in eius violatione adeſt maximũ periculum conſenſus in patiente. Addunt aliqui, id etiam licere alteri, dum ipſa nō conſentit, nam ſi conſentit, non fit illi iniuria, & ſic (ait Rodriquez *in ſum. t. 1 c. 220. n. 14.*) nec ipſa poteſt illũ interficere niſi exterius ſolum conſentiat, abſtinens à clamoribus cauſa non divulgandi ſecretum *p. 5. tr. 4. reſ. 36.*

OCCIDERE.
Innocentem.

Innocentē occidere nō licèt, niſi per accidens.

28 ✠ OCcidere innocentem eſt per ſe illicitum. Poteſt tamen licitum eſſe per accidens in aliquo caſu. ✠

Quando nimirum Iudex per acta, & probata reperit illū culpatum, & ſaluare nō poteſt.

29 Et ſic primò, Iudex, poſtquam omnem diligentiam adhibuit ad ſalvandum innocentem, qui ſecundum allegata, & probata eſt nocens, poteſt illum ad mortem damnare; nec deponere officium cum magno detrimento, vt diximus V. *Iudex, n. 5.*

Vel quando innocētes petitur ab inimicis, minantibus vrbis excidium.

30 Secundò, innocens poſtulatus ab inimico minante vrbis excidium tenetur ſeipſum inimico tradere, & mortem ſubire pro communi bono Reipublicæ. Idque poteſt ei præcipere Reſpublica, & nolentē inimico tradere, & ſi contumaciter reſiſtat, ipſa occidere: quia tunc non eſt innocens, ſed maximè nocens. Ita Tannerus *tomo 3. diſp. 4 quæſt. 8. dub. 5. num. 54.* quidquid in contrarium aſſerat Bonacina *de contr. diſp. 2. q. vlt. ſect. 1 punct. 7. n. 2. p. 5 tr. 3. reſ. 23.*

Item ſi quis non poteſt mortem fugere, niſi equeſter currendo ſuper puerum iacentem in via publica.

31 Tertiò Si quis equeſter inimicum inſequentem fugit, & videt puerum, vel medicum in via iacentem, quem neceſſe eſt conculcare, aut gradum ſiſtere, & ab inimico mactari, tenetur quidē poſſibilem circumſpectionem adhibere ne noceat: non tamen ſiſtere gradum, & permitti vt occidatur, quia ius habet ad fugam via publica, quo in tanto diſcrimine privari non poteſt ratione perſonæ ibi iacentis. Sicut neque ſi ipſi ebrius, aut furioſus reſiſtit, aliò deflectere. Ita Leſſius *lib. 2. cit. 9. dub. 9. num. 59.* & alii contra Lublinum V. *Bellum num. 3.* Quod limita, niſi occidendus foret infans non baptizatus; nam tunc lege charitatis teneretur fugiens mori potius, quàm illum occidere. *part. 5. tract. 4. reſ. 34.*

Aut niſi inuaſorem occidat per ipſum innocentem ab illo obiectum pro clypeo.

32 Quartò, ſi quis te invadit vt occidat, & cum te defendis, obiicit tibi innocentem tamquam clypeum, vt poſt eum latitans, poſteà te interimat, nec poteſt fugere, potes invaſorem per innocentem ferire cum moderamine, etiamſi inde mors innocentis ſequatur. Ita Malderus *in 2. 2 tractat. 3. cap. 1. dub. 12.* contra Sayrum *lib. 7 capit. 12. numero 17.* Notat etiam Baldellus *tomo 1. lib. 3. diſput. 26 numero 13.* quòd cum duo rixantur, vno alterum iniuſtè aggrediente, & alter ſe interponit, vt rixam dividat, aggreſſor autem ad fugiendum ictum retrò mediatorem ſe protegat, vnde hic moriatur, invaſum nullam culpam committere, dummodo moderamen non exceſſerit, nec mediatorem per vim oppoſuerit ad recipiendum ictum. *Ibid.*

An liceat occidere innocentes obſides, ſi hoſtes fidē fregerint?

33 Quinto, Azorius *tom. 3. lib. 2. cap. 7. quæſt. 16.* occidi poſſe inquit obſides innocentes ſi hoſtes fidem fregerint: nam ea conditione dantur, vt hoſtes fidem ſervent. Et alioqui ex bello, nec pax & ſecuritas haberi aliquando, nec hoſtes ſemel devicti in officio contineri poſſent. Sed contrarium docet Bonacina *de contr. diſputat. 2. quæſt. vlt. ſect. 1. punct. 7.*

num.2. quia putat in tali caſu occidi innocentes, quod tamen non probat. *part. 5. tract. 4. reſ. 35.*

OCCIDERE
Semetipſum.

Seipſum in nullo caſu licet occidere directè.

34 ✠ Occidere ſeipſum directè ex intentione occidendi, eſt intrinſecè malum, & mortale peccatum contra charitatem, qua ſe homo tenetur diligere, & contra iuſtitiã, qua ſe debet Deo, & Reipublicæ cuſtodire.

Et ſcienter.

✠ Excuſare tamen poſſe ignorantiam, vt docent Sotus *de iuſt. lib. 5. q. 1. art. 5.* & alii contra Caietanum *in 2. 2. q. 124. art. 5.* Et probabile eſt, Lucretiam Romanam, alioſque Ethnicos, non peccaſſe mortaliter, ſe interficiendo, exiſtimantes, ſe opus laude dignum, manibus ſuis moriendo, præſtare, quia homicidium non eſt contra prima principia lumine naturæ nota, ſed contra principia ſecũdaria deducta ex primis, quæ aliquando poſſunt invincibiliter ignorari *p. 5. tr. 4. reſ. 30.*

Nec ad id damnati poteſt à Iudice.

35 Scienter verò mortem ſibi inferre, in nullo caſu licet. Vnde Comitolus *l. 5. q. 10. n. 6.* & alii contra Victoriam *de homicid. n. 30. ad arg. 8.* docent, non licere ad mortem damnato veneũ à miniſtro iuſtitiæ ſibi paratum haurire: id enim perinde eſſet, ac ſi quis pugione ſibi ictũ inferret. D. Thomas *in 2. 2. q. 69. art. 4.* ait, non poſſe hominem à iudice damnari, vt ſe occidat, ſed vt mortem patiatur.

Vnde ad mortem damnatus non poteſt venenum haurire.

Adverte tamen, licere reo permittere, vt venenum ſibi applicetur, merà paſſivè ſe habendo, & Malderus *in 2. 2. t. 3. c. 1. dub. 8.* putat poſſe aperire os, vt venenum infundatur. At Sylvius *in loc. cit. D. Tho. q. 4.* hoc negat, & venenum in os immiſſum, teneri non traiicere in ſtomachum, dum poteſt *p. 5. t. 4. reſ. 39.*

Aut ſe è furca præcipitem dare.

Itẽ non poteſt reus funi alligatus ſe ex ſchala præcipitẽ dare. Ita Sylvius *ibid. p. 5. t. 4. reſ. 40.* Vide fuſe hac de re *p. 11. t. 6. reſ. 50.*

Nec licet militibus certo vincendis ſe in naui comburere.

36 Tertiò, non licet militibus in navi prælãtibus cum Turcis, vel Hæreticis, certo victuras, ignem pulveri iniicere, ne ipſi & navis in hoſtium poteſtatem deveniant. Et quidem ſi in navi maneant, vt comburantur, certum eſt, id non licere, vt docet Sylvius *in 2. 2. q. 64. art. 5. ad 4.* Qui licere inquit, vt mari ſe committerent, quia ſupponit eos neceſſario tractandos eſſe, quod tamen falſum eſt, quia in barbaria intendunt captivos vendere, vel ſe redimentes dimittere. Ideò neque id licere puto. *part. 5. tr. 4. reſ. 26.*

An damnatus mori per famẽ, teneatur cibos clam oblatos edere?

37 Quartò. Ex Fabro *in 4. diſt. 15. p. 3. diſp. 52. c. 21. n. 46.* & aliis, damnatus mori per famem ſi clam offeruntur ei cibi, tenetur comedere: nam non comedendo ſe interimeret, quod eſt illicitũ. Sed Malderus *in 2. 2. tract. 3. cap. 1. dub. 19.* & negant ad id teneri, nam abſtinens à cibo non cooperatur neci ſuæ, ſed ſolum permittit ab innato calore ſe abſumi, quod in eo, qui ad hoc iuſtè damnatus eſt, non videtur illicitum *part. 5. tr. 4. reſ. 41.*

Et delinquens occultus poſſit ſe iudici prodere vt puniatur morte?

Adverte, etiam quòd licitum eſt delinquenti occulto, iudici ſe prodere, vt debitam punitionem patiatur in hac potius vita, quàm alia. Nam id procederet ex affectu virtutis iuſtitiæ. Ita Sancius *diſp. 46. n. 13.* Niſi eſſet perſona magnæ auctoritatis, quæ ſi ſe traderet, daret aliis occaſionem peccandi. *p. 3. t. 5. reſ. 7. §. Notandum.*

Item an poſſit reus ad vitãda gravia tormenta falſum crimẽ cõfiteri, ex quo morti dabitur?

Item non peccaret, qui ad vitanda gravia tormenta falſum, & capitale ſibi crimen imponeret. Vide V. *Reus, n. 16.* 13

In firmus reſpuere medicamẽta.

38 Quintò, non poteſt infirmus reſpuere medicamenta, quando abeſt ſpes ſalutis. Medicinam verò in doloribus gravibus citra mortis periculũ reſpuere in carnis mortificationem, licitum & meritorium eſt. Sumere item cibum nocivum inadvertenter, vel cum opinione, aut etiam intentione levis nocumenti, non eſt mortale. Ita Sanchez *in opuſc. tom. 1. lib. 5. cap. 1. dub. 34. numero 7.* Et infirmus non tenetur parere medico diſtincto præcepto ab eo, quo tenetur vitam ſervare. Ita Sancius *diſput. 13. num. 8. part. 5. tract. 3. reſ. 135.* Et denique mulier honeſta, aut virgo, patiens morbum in verendis, tenetur quidem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN